

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-443/11

**F.P. Jeltens i in.
przeciwko**

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Rechtbank Amsterdam)

Zabezpieczenie społeczne pracowników migrujących — Artykuł 45 TFUE — Rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 — Artykuł 71 — Atypowy całkowicie bezrobotny pracownik przygraniczny, który zachował więzi społeczne i rodzinne w państwie członkowskim ostatniego miejsca zatrudnienia — Rozporządzenie nr 883/2004 — Artykuł 65 — Prawo do świadczenia w państwie członkowskim miejsca zamieszkania — Odmowa wypłaty przez państwo ostatniego miejsca zatrudnienia — Dopuszczalność — Znaczenie wyroku Trybunału z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie 1/85 Miethe — Przepisy przejściowe — Artykuł 87 ust. 8 — Pojęcie „sytuacji niezmienionej”

Streszczenie – Wyrok Trybunału (trzecia izba) z dnia 11 kwietnia 2013 r.

1. *Zabezpieczenie społeczne — Pracownicy migrujący — Bezrobocie — Całkowicie bezrobotny pracownik przygraniczny, który zachował szczególnie ścisłe więzi osobiste i zawodowe w państwie członkowskim ostatniego miejsca zatrudnienia — Prawo do świadczeń państwa członkowskiego miejsca zamieszkania — Zastosowanie art. 65 rozporządzenia nr 883/2004 — Prawo do dodatkowego oddania się do dyspozycji służb zatrudnienia państwa członkowskiego ostatniego miejsca zatrudnienia*

(rozporządzenie nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady, zmienione rozporządzeniem nr 988/2009, art. 65)

2. *Zabezpieczenie społeczne — Pracownicy migrujący — Bezrobocie — Całkowicie bezrobotny pracownik przygraniczny, który zachował szczególnie ścisłe więzi osobiste i zawodowe w państwie członkowskim ostatniego miejsca zatrudnienia — Odmowa wypłaty przez państwo ostatniego miejsca zatrudnienia świadczenia z tytułu bezrobocia — Warunek miejsca zamieszkania ustanowiony w prawie krajowym — Dopuszczalność — Ograniczenie swobodnego przepływu pracowników — Brak*

(art. 45 TFUE)

3. *Zabezpieczenie społeczne — Pracownicy migrujący — Bezrobocie — Całkowicie bezrobotny pracownik przygraniczny, który zachował szczególnie ścisłe więzi osobiste i zawodowe w państwie członkowskim ostatniego miejsca zatrudnienia — Stosowanie przepisów przejściowych rozporządzenia nr 883/2004 — Pojęcie „sytuacji niezmienionej” — Ocena przez sąd krajowy*

(rozporządzenie nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady, zmienione rozporządzeniem nr 988/2009, art. 87 ust. 8)

1. W następstwie wejścia w życie rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zmienionego rozporządzeniem nr 988/2009, przepisów art. 65 tego rozporządzenia nie należy interpretować w świetle wyroku Trybunału z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie 1/85 Miethe. W odniesieniu do całkowicie bezrobotnego pracownika przygranicznego, który zachował z państwem członkowskim swojego ostatniego miejsca zatrudnienia więzi osobiste i zawodowe tego rodzaju, że to właśnie w tym państwie ma on największe szanse na reintegrację zawodową, ów art. 65 należy interpretować w ten sposób, że pozwala on takiemu pracownikowi na dodatkowe oddanie się do dyspozycji służb zatrudnienia tego państwa członkowskiego nie w celu uzyskania w tym państwie zasiłku dla bezrobotnych, lecz wyłącznie w celu skorzystania z usług pomocy w przekwalifikowaniu.

(por. pkt 36; pkt 1 sentencji)

2. Zasady dotyczące swobodnego przepływu pracowników, zawarte w szczególności w art. 45 TFUE, należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie ostatniego miejsca zatrudnienia odmawiało, zgodnie ze swoim prawem krajowym, całkowicie bezrobotnemu pracownikowi przygranicznemu, mającemu w tym państwie największe szanse na reintegrację zawodową, przyznania zasiłku dla bezrobotnych w oparciu o uzasadnienie, że pracownik ten nie zamieszkuje na jego terytorium, ponieważ zgodnie z przepisami art. 65 rozporządzenia nr 883/2004, zmienionego rozporządzeniem nr 988/2009, właściwym ustawodawstwem jest ustawodawstwo państwa członkowskiego miejsca zamieszkania.

Wspomniane zasady traktatu FUE dotyczące swobodnego przepływu nie mogą zagwarantować osobie ubezpieczonej, że przeniesienie się do innego państwa członkowskiego będzie obojętne z punktu widzenia zabezpieczenia społecznego. Biorąc bowiem pod uwagę rozbieżności między systemami i ustawodawstwami państw członkowskich w tej dziedzinie, takie przeniesienie może w konkretnych przypadkach okazać się dla zainteresowanego bardziej lub mniej korzystne.

Różnica pomiędzy świadczeniami przewidzianymi w ustawodawstwie państwa członkowskiego ostatniego miejsca zatrudnienia a świadczeniami przyznawanymi przez ustawodawstwo państwa członkowskiego miejsca zamieszkania nie może być uważana ograniczeniem swobodnego przepływu pracowników, ponieważ wynika ona z braku harmonizacji prawa Unii w tej dziedzinie.

(por. pkt 44–46; pkt 2 sentencji)

3. Przepisy art. 87 ust. 8 rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zmienionego rozporządzeniem nr 988/2009, mają zastosowanie do całkowicie bezrobotnych pracowników przygranicznych, którzy – biorąc pod uwagę więzi zachowane przez nich w państwie członkowskim ostatniego miejsca zatrudnienia – otrzymują od tego ostatniego państwa świadczenia z tytułu bezrobocia na podstawie ustawodawstwa tego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1408/71, w wersji zmienionej i uaktualnionej rozporządzeniem nr 118/97, zmienionego rozporządzeniem nr 592/2008.

W istocie art. 87 ust. 8 rozporządzenia nr 883/2004 przewiduje na rzecz osoby, która w wyniku zastosowania przepisów tego rozporządzenia podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego innego niż państwo określone zgodnie z przepisami tytułu II rozporządzenia nr 1408/71, że po wejściu w życie rozporządzenia nr 883/2004 ustawodawstwo to ma nadal zastosowanie przez pewien okres, pod warunkiem, że dana sytuacja pozostaje niezmienną.

W tym względzie okoliczność, iż art. 71 należy do rozdziału III rozporządzenia nr 1408/71, nie stanowi w tym przypadku przeszkody dla stosowania wspomnianego art. 87.

Pojęcie „sytuacji niezmienionej” w rozumieniu art. 87 ust. 8 rozporządzenia nr 883/2004 ze zmianami, należy oceniać w nawiązaniu do ustawodawstwa krajowego z zakresu zabezpieczenia społecznego. Do sądu krajowego należy zweryfikowanie, czy pracownicy spełniają określone w tym ustawodawstwie przesłanki ubiegania się o wznowienie wypłaty świadczeń z tytułu bezrobocia, które to świadczenia były im wypłacane na podstawie tego ustawodawstwa, zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1408/71, w wersji zmienionej.

(por. pkt 49, 56, 61, 62; pkt 3 sentencji)